

Soort Uitgelicht

Jakobskruiskruid - *Senecio jacobaea*

Jakobskruiskruid is een algemeen voorkomende inheemse plant, die bloeit van juni tot oktober. De standplaats is voornamelijk open tot grazige, droge tot matig vochtige, matig voedselrijke, meestal zandige grond. Als pionier kan de plant de vegetatie in de beginfase van natuurontwikkelingsgebieden en bestaand grasland domineren. Het Jakobskruiskruid heeft een krans van gele lintbloemen rond een bloemhoofdje en varieert in hoogte van 30-90cm.

Schade

Jakobskruiskruid bevat stoffen uit de groep van de zeer giftige pyrolizidine alkaloiden waar vooral rundvee en paarden gevoelig voor zijn. Schapen hebben een hogere tolerantie voor Jakobskruiskruid. De plant geeft een bittere geur af waardoor zoogdieren er niet van zullen eten. In

gedroogde vorm, zoals in hooi, blijft de plant giftig maar verdwijnt de geur waardoor vee er wel van zal eten. Een aantal vlinders, bladkevers, vliegen en plantparasieten zijn zodanig aangepast dat ze de plant wel kunnen gebruiken als voedselbron.

Preventie

Als Jakobskruiskruid zich eenmaal gevestigd heeft is het erg lastig om de plant te bestrijden. Jakobskruiskruid is een pionierplant die zich vestigt op licht begroeide plekken in bestaande graslanden. Door te zorgen voor een dichte graszode bij voorkeur met een gras-klover mengsel wordt de vestigingskans verkleind.

Bestrijding

De plant heeft een negatief effect op zichzelf doordat hij de grond voor zichzelf ongeschikt maakt; zonder menselijk ingrijpen

verdwijnt de plant vanzelf na circa 4 jaar. Handmatig uitsteken lijkt de meest doeltreffende methode. Hierbij is het van belang dat de wortel in zijn geheel wordt verwijderd zodat het niet opnieuw kan ontspruiten. Vanwege de tolerantie van schapen tegen de pyrolizidine alkaloiden kunnen deze als beheersmiddel ingezet worden in de vorm van begrazing.

De Sint-jacobsvlinder (*Tyria Jacobaeae*) en de Jakobskruidaardvlo (een kever - *Longitarsus Jacobaeae*) worden gezien als geschikte kandidaten voor biologische beheersing, maar deze methode is nog niet geschikt bevonden.

Jean-Pierre Brehen
Wetterskip Fryslân

Jakobskruiskruid
Foto: Cyril Liebrand/EurECO

“Zonder menselijk ingrijpen verdwijnt de plant vanzelf na circa 4 jaar.”

Rozetten
Foto: Cyril Liebrand/EurECO

Literatuur:

- “Community perspectives of individual plant-soil interactions” F. J. van de Voorde 2011
- “Jakobskruiskruid. Voorkomen is gemakkelijker dan bestrijden.”; Paard en Sport (6) pag.70-71; Hegt, E. & P.B. Pelsler. 2007.
- “Jakobskruiskruid als sluipmoordenaar”; Vlugschriften 2006; www.louisblok.nl; 23-03-2012 14:15
- “Niets doen loont bij Jakobskruiskruidplaag”; www.delevendenatuur.nl; 23-03-2012 14:20
- “Jakobskruiskruid”; www.waterwereld.nu; 23-03-2012
- Foto’s: Cyril Liebrand, EurECO: www.eurecoadvies.nl